

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Budget-vegyülékek.

(P. K.) A három-egy ellenzék új iránya a költségvetés részletes tárgyalása alatt mindjárt az első napon majdnem kézzelfogható világossággal nyilvánult. A nemzeti párt, melyet azelőtt, míg „mérésékelt ellenzék volt a neve, mindig a szabadelvűpárt oldalán láttunk küzdeni, valahányszor a koronának és a kiegyezés alap gondolatának a szélső bal támadásai elleni védelméről volt szó, most egy csa tasorban állt a szélső pártokkal s verse nyez velük a törekvésben, hogy a király környezete és a közös hadsereg elleni támadások által minél gazdagabb agitatorius vetést hintsen a nép közé.

Valóban megható látvány volt, gróf Apponyi hívei mint törték magukat e alkalommal, hogy kiküzdjék a babért, — mely eddig az öreg Csanády tisztos fejét ékesítette, és a mely után a nemzeti szintű „anti-aulikus“ politikuskok legujabban türelmetlen vágyban felemésztk magukat. Ezek az olcsó babérok! Ugyan ki irigyelné őket a tisztelt nemzeti párttól?

De ugy látszik, egy bökkenő van a dologban. A közvélemény, meglepetve ezen hirtelen érzelmrokonság által Csa-

nády intránzigensége és gróf Apponyi hadai közt, végre azon gyanunak adhat helyet, hogy a nemzeti párt nem is veszi oly véres komolyan a dolgot, — hanem csupán alulról akarja a kormányképe sséget elnyerni, miután a kormányképe sségért felülről egy évtizednél tovább hiába fáradt.

A nemzeti pártnak a tömegek tet széséért folytatott e versenye körül feltűnő az a körülmény, hogy a pártnak egy tagja Ó Felsége kabineti irodáját és különösen annak jelenlegi főnökét hevesen megtámadta, míg ugyanezen pártnak egy másik tagja sietett Pápay ur ó excellentiáját védeni és csak tárgyi kifogásokat érvényesített a kabineti iroda szervezete ellen.

Ez a bájos kétszínűség nyitva hagyja azt a kérdést, hogy a két álláspont közül melyik a gróf Apponyié? A valóságban nyilván az volt a szándék, hogy lefelé ugy, mint felfelé a megfelelő benyomás felkeltessék. Mert ugy látszik, gróf Apponyi keblében is két lélek lakozik: egy demagog, mely a népszerűséget szomju-hozza, és egy — bocsátassék meg a kemény szó! — „aulikus“, mely nagyon összefér a magasabb régiókkal. A két ellentétes iránynak ily együttes fellépése

mindenesetre igen ravasz taktika, csak-hogy ebben megvan az a képesség, hogy oda vezethet, hogy szerzői elrontják a dolgukat mind a két féllel, épen midőn mind a kettőt ki akarják elégíteni.

A Csanády-evangélium hívei Apponyi grófnak Horánszkyt fogják a szemére vetni, a ki el merete ismerni a kabineti iroda mostani főnökének korrekt eljárását; a loyális és mérsékelt elemek ellenben nem fogják megbocsátani a nemzeti párt vezérének, hogy Horváth Gyula mérges támadását a Horánszky által védelembe vett személyiség ellen nem tudta, vagy nem akarta megakadályozni.

Es így nem lehetetlen, hogy a két szék között a földre való esés nemcsak theoretice de gyakorlatilag is be fog bizonyosodni a jezsuita-politikuskokban.

Országgyűlés.

Ápril 5.

A budget-vita mai folytatásán a képviselőház tovább fűzte a tegnapi megkezdett delegációs vitát a közös kiadások tételénél. — Miután Csanády Sándor Lengyelország visszaváltását sürgette volna, Bolgár Ferencz a hadügyi kormányzatot programtalansággal vádolta s azt fejtegette hogy a katonai legénység

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A becsületes ember.

— Elbeszélés. —

Irta: Vértesi Gyula.

(Folytatás)

És a legbecsületesebb, legigazabb emberek egyike még csak el sem pirul, mikor jegyesének odasugja:

— Téged áldjon meg az Isten minden boldogságomért!

Az asztal végén Muki bácsiék már nagyon elbusulták magukat.

Lassan pereg már az öreg nyelve, de azért sok bolondot beszél össze, nem is hallgatja más, csak Viczándy Gerő.

— Bizony Gerő pajtás, ezudat világ ez, — csak ugy lehet benne avanszirozni, mint a mi kedves követünk. Hej; csak fiatal volnék, majd kapnának rajtam is. Majd szert tennék én is egy jó rokonra, a ki kitaníttatna, képviselőnek választatna, azután elvétetné velem a penészvirág leányát. De én tán még sem venném el — isten ugyse nem venném — mert én magamat nem adnám el, nem én hunczut legyek ha eladnám...

Gerő pajtásnak eszébe jut ugyan, hogy Muki pajtás most egy esztendeje a keszegi vén molnárnét kérte meg, mert hallotta, hogy van vagy öt-hatszáz pengő forintja — s csak azon

multa dolog, hogy még az ördögök nagyanyja se akart Muki pajtáshoz menni, s ez azóta hajtogatja annyira, hogy ő nem eladó, — de hát minek jutassa ezt neki az eszébe. Ugy látszik azonban az öregnek magának is eszébe jutott:

— Látod a keszegi molnárné is megfogott volna tavaly, ha hagytam volna magamat. Pedig hát az még szemre-főre nem is olyan kivetni való. Olyan hatalmas, gömbölyű karja van mint annak a rendje, nem olyan, mint a meszelőrud meg hál' Istennek, meg is van teremve, nem kell felpuffolni a ruháját, hogy mutasson benne valamit Czudar világ biz ez pajtikám, ezudat. Mindent meg lehet venni Csak...

Azt akarta mondani, hogy csak „engemet nem“, de ezt mégis soknak gondolta már maga is Gerő pajtás előtt em'getni.

— Csak a nép, a felséges nép szeretetét nem lehet.

Ebből a témából azután egy hatalmas dictiót akart volna kiszorítani, — de minden jó le'kek öröme, tovább nem tudott menni, minthogy:

— Mindent meg lehet venni, csak a nép szeretetét nem...

III.

Apám hova tetted a lapot? — kérdi Melanie a reggeli után, miközben a kis sárga kávéskendőket összehajtogatva, kisimogatva egy másra rakja.

A professor ur nagyobb zavarba jön, mintha a tanfelügyelő ur előzetes tudtulatás nélkül lepné meg valamelyik pszichológiai óráján

a mely tárgy tudva evőleg a tanár ur gyengébb oldalai közé tartozik.

— Hát édes leányom, én nem tudom, hol van. Talán ünnep van, nincs lap.

— Apus, megnyomom az orrod s megtudom, hogy igazat beszélsz-e? Nem azért az eljegyzési híreért dugdosod?

S míg a kis kacskók serényen szedték le, hajtogatták össze a nagy sárgavirágú kávéskendőket, pajkosan mosolyogva, derült, nyit arczal beszélt a szép leány.

— Nini, hiszen ez nem is nagyon bánja az egészét — gondolta magában az öreg ur. S végtelen örömet érzett, hogy hát mégsem okozott senki fájdalmat az ő kicsikéjének. Hiszen akkor nem is haragszik arra az emberre. Igaz ugyan hogyha az embernek képviselő veje van, hát ki lehet egyet s mást a miniszter ur ó excellentiájánál; no de hát ha nem lett belőle semmi, hát nem lett. A földolog az, hogy Melanie nem szerette azt az embert. Persze, hogy nem szerette, csak az ő ostoba szeméi láttak rosszul.

— Itt van kicsikém — s átadja a hálóköntös zsebe legmélyéről előkotorászott lapot.

Melanie leül s közönyös arczezal kezd el olvasni. Az öreg bepil'ant a lapba, hogy hol olvas már. Most ért a himen hírekhez most, most olvassa...

Feszülten figyeli a leánya arcát. De azon az arczon egy vonás sem árulja el azt a kínos szenvedést, a mit a szegény leány érez.

sorsán ke'lene is s lehetne is sokféleképen javítani, így például a kantinosok jövedelmének megszorításával s a legénységhez érkező csomagok portomentesítésével. Polónyi Géza a függetlenségi párt álláspontját igyekezett igazolni a delegációkkal szemben s oly közjogi expektorációkba bocsátkozott, hogy az igazságügyminisztert felszólalásra provokálta.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter éles logikájával apróra boncolgatta Polónyi államjogi fejtegetéseit s tisztán és világosan magyarázta a delegáció intézményét s e nem csak politikai, hanem tudományos szempontból is kiváló értékű fejtegetéseket az egész ház általános figyelemmel hallgatta.

Hodossy Imre is Polónyi „jogi” fejtegetései ellen szólalt föl.

A vita bezárása után Szapáry Gyula gr. miniszterelnök szólalt fel s a szabadelvű párt által zajos helyeslésekkel kísért beszédben czáfolta az ellenzéki felszólalásokat. A delegációra vonatkozó ellenzéki felszólalások a kalmat adtak arra, hogy a kérdés tisztázásuk, vajjon van-e joga a jelen országgyűlésnek megszavazni a múlt országgyűlés delegációja által előkészített közös kiadásokat. Erre annál inkább van joga, mert a delegáció nem összehívásának évére, hanem a következő évre szavazza meg mindig a közös költségvetést. Kifejtette ezután a miniszterelnök, hogy a delegációk zárt tanácskozásaira szükség van. — Az ellen hogy a közös hivatalokban kevés magyar ember van a kalmazva, fölhozta Szapáry hogy a külügyminiszter kijelentette, hogy készséggel alkalmaz magyarokat is, de Magyarországból kevesen jelentkeznek. A hadügyi követelések mérséklése a magyar és osztrák kormány közös fellépésének sikerült s e tekintetben a kormányt vád nem érheti: de a hadügyi kormányzat is tekintetbe vette a politikai és pénzügyi tekinteteket. Védelmébe vette Szapáry a hadügyi kormányzatot a programmalanság vádjá ellen. A miniszterelnök beszédét a szabadelvűpárt zajosan helyeselte.

A következő tételnél Apponyi Albert gróf a miniszterek előtt egy mondatára retekelt, mire Szapáry Gyula gróf miniszterelnök röviden replikázott.

A 49-től 67-ig fennállott kormányrendszer közegeinek nyugdíjtelénél Madarász József és Dániel Ernő előadó beszéltek; a nyugdíjak tételénél pedig Szederkényi Nándor, Kun Miklós, Horánszky Nándor és Wekerle Sándor pénz-

ügyminiszter, ki megígérte, hogy a nyugdíjazásokról időnként, de nem évenként kimutatások fognak közöltetni.

Belföld.

A képviselőház munkaprogramja. A kormány szándéka szerint, a husvéti ünnepek előtt még csak az ő felsége körüli miniszterium költségvetésén kívül a belügyi s a földmívelésügyi miniszterium költségvetései volnának tárgyalandók, miután a kereskedelmi miniszter betegeskedése által akadályozva van a képviselőházban való megjelenésben, s akkor el lesznek napolva a képviselőház tárgyalásai csütörtökig, április 21-ig, a mikor a ház működését a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalásával kezdheti meg.

A házassági jog kodifikálása. A házassági jog kodifikálása tárgyában összehívott szaktanácskozmány ma folytatta tanácskozásait Szilágyi Dezső igazságügyminiszter elnökelete alatt.

Az ev. ref. zsinat tegnap befejezte második ülését. Tegnapelőtt a zsinat az egyházi törvénykezésről szóló rész tárgyalta. Minthogy a zsinat az elvi kérdésekben már előlegesen határozott, az erről szóló jegyzőkönyvet felolvasták. Ennek kapcsán Fejes István és Kiss Albert konstataáltak, hogy a bíróság szervezete nem a kimondott elvi alapon történt. Az egyházközségi és egyházmegyei bíróságokra vonatkozó fejezeteknél a tagok száma s a tagok páros számú jelentése esetén történendő kisorsolás felett támadt egy kis vita, két ízben Tisza István módosítását fogadták el. — Csak az egyetemes konventi bíróságra vonatkozó fejezet tárgyalásánál fejlődött ki hosszabb vita. — A nagy többség elfogadta a bizottságilag megállapított eredeti szöveget.

Tegnap a protestáns bölcsészeti és theologiai fakultás ügyében a zsinat elhatározta, hogy a módosított megbeszélését 15 tagú bizottságra bizza. A bizottság tagjaivá megválasztották a következőket: Bánffy Dezső báró, Décsy Lajos, Dégenfeld József gróf, Dull László, Fejes István, Karap Ferencz, Kiss Áron, Kiss Albert, Kun Bertalan, Lengyel Imre, Papp Gábor, Szász Domokos, Tisza Kálmán, Tóth Sámuel.

Ezután a közalapi és adózási bizottság javasatait tárgyalta le, majd pedig Tisza Kál-

mán elnök tett javaslatokat a zsinat további teendőire nézve. Elhatározta a zsinat, hogy harmadik ülészaka november elejére hívassék össze. Elhatározta azt is, hogy a zsinat elnökét, a magyarországi református egyház főgondnokát Vay Miklós bárót születése 91-ik évfordulója alkalmából a zsinat üdvözölni fogja egy az összes püspökök és főgondnokokból álló küldöttség által.

Ezután szavaztak az egyházak szükségleteiről beérkezett jelentések fölülbírálására küldött bizottság tagjaira. Megválasztottak: Szász Károly, Szilassy Aladár, Papp Gábor, Beóthy Zsigmond, Fejes István, Meczner Béa, Szabó János, Széll Kálmán, Hegedüs Sándor, Dull László és Szász Domokos.

Ezzel a zsinat második ülészakát befejezte.

Tisza Kálmán elnök köszönetét fejezi ki a maga és elnöktársa nevében a zsinat tagjainak, akik jó indulatukkal lehetővé tették a zsinat buzgó munkálkodását s a jegyzői karnak amely valóban nehéz munkát végzett.

Papp Gábor püspök ékes beszédben mond köszönetet az elnökségnek: Kun Bertalan egyházi és Tisza Kálmán világi elnöknek. A zsinat tagjai felállva percekig éjeneztek Tisza Kálmánt és Kun püspököt, s utóbbi meghatva köszönte meg az ovációt s a zsinatot szép imával fejezte be.

A zsinat berekesztése után az imént megválasztott bizottságok megalakultak s ugy ezek, valamint több más bizottság is megálapodtak teendőikre nézve.

Igazolt képviselő. A IX. bíráló bizottság Tholdi Dániel abonyi mandátumát végleg igazolta. Ezzel kapcsolatban a költségeket kölcsönösen megszüntette.

Külföld.

Meghíusult merénylet Madriában. Az anarkisták vakmerő merényletet terveztek a spanyol fővárosban de mielőtt gonosz tervüket végrehajthatták volna a rendőrség letartóztatta őket. Két anarkista robbanó anyagokat tett a lépcső alá, mely a képviselőházi elnök lakásától a képviselőház üléstermébe vezet. Abban a pillanatban, midőn a tettesek el akartak távozni, észrevették és letartóztatták őket. Egyikük francia és Devac-nak hívják, másikuk portugál és Pereira a neve. Az anarkisták zsebeiben egy irást találtak, melynek ez a czime: „A kozmopolita egyesület munkarendje.” Föl van benne sorolva

Hideg nyugodt marad. Sőt még mosolyogni is tud.

— Milyen szerencsés fiu ez a Verpeléti — olyan furcsa elgondolni is, hogy ez a bolondos gyerek . . . honatya lett. Emékezel, mikor magára vette az ágyterítőt s producálta a zsidókántort s én-kele torkaszakadtából: „Kacskelesz mit gurkelesz, keitelesz mit knófelesz”? Hát mikor a szakácskönyvből szavalt komoly tragikai páthosszal.

— Hja, kicsikém flatalság bolondság! Majd megkomolyodik ő is ha az élet kü delemre kényszeríti.

— Mit küzdene ő! Más csinálja előtte az utat, ő csak jár rajta?

A daczosan felvetett piros ajkak még mosolyognak, de a ragyogó fekete szemekben vad tűz gyulad ki.

— Ő csak jár rajta, kényelmesen, mosolyogva. — mindent eléje adnak, neki csak a kezét kell kinyújtani érte. Nincs benne erély, nincs benne akarat, — képtelen lenne s embeállani az élet nyomorúságával, a maga erejére nem mer, nem tud támaszkodni. Eh, és az ilyen ember férfi . . .

A szép arcot lázas pirosság önti el, mig reszkető ujjával idegesen izgatja hajfűrtjeit.

Az öreg ur gondolkodóba esik. Ej ej, ezt a leányt mégis jobban érdekli ez a dolog, mint gondolta.

Melanie — mintha csak kiolvassná az apja gondolatait — odaül melléje átfonja a nyakát s ugy beszél tovább.

— Nem az bánt engem ebben az egész dologban hogy Verpeléti halad így előre; de egyáltalában, hogy valaki egy férfi nem restel, nem szégyel így haladni előre.

De hiszen szereti azt a leányt, máskülönben miért venné el? S olyan becsületes, naiv tekintettel mondja ezt az öreg ur, hogy a leány e nyomja a kitorni készülő gunyos kaczagást.

Miért? Mert hitvány, aljas ember, a ki ugy játszik a szavával, mint a többi léha ficsur a monochija zsinórjával. Hogy szereti azt a leányt? Azt a vézna, sápadt teremtet, a kinek egyebe sincs, csak pénze, pénze.

Haragos, majdnem gyűlöletes tekintettel néz a mellette ülő jó öreg emberre.

Miért maradt ez olyan szegény! Gyámoltalan, élehetetlen volt, miért vette el azt a szegény leányt, az ő drága, jó édes anyját, — most lehetne annyi pénzük, a mennyivel megvehetnék azt a szép gazembert! Maga is megdöbben ezektől a gondolatoktól. Ugy érzi, mintha aljas, gyalázatos módon vádolná édes apját, s mintha szentségtelen gondolatokkal fertőztetné drága jó, édes anyja emlékét.

Könyeivel csókjaival borítja el atyja kezét . . .

— Ne haragudj édes apám a te rossz leányodra!

Zaklatott, tulizgatott le'ke egészen megkönnyebbül, hogy jól kisírhatja magát.

Az öreg ur szeretettel, gyöngéden simogatja a lázas arcot.

— Ugy-e mégis szeretted a t a rossz embert? De meg is veri azért az isten a mit vedled tett.

Mélanie letörli könyeit, feláll s ez a büszkén-hátraszegezett fejjel álló leány mintha egész más lenne, mint az előbbi könyező gyöngé leány.

— Miért verné, apám? Csak én voltam a hibás, hogy elhittem, a mit beszélt. Sokszor elmondhatta ő azt másnak is, másnak volt talán annyi esze, hogy nem hitte el. Ő hazudott és én elhittem. Ennyi az egész.

Az öreg ur máj harmadszor huzza ki zsebóráját s izgatottan teszi vissza újra. 9 óra el is mult már és ő nem mer menni az előadásra. Fél itt hagyni Melaniet. Még valami bolondságot követ el.

— Apus, nem mégé még előadásra?

— Megyek, de látod, te olyan izgatott vagy — nem akarlak egyedül hagyni —

— Hát olyannak ismersz te engem! Hát azt hiszed talán, hogy én ezért az emberért valami öngyi kossági scenát szándékozom rög-tönözni. Hát ilyen ostobának tartasz-e engem? Oh apus, apus, de rosszul ismersz te engem. Hátha nem ebben az egyben, de az egész világban is csalódnám, — nem itt maradnál még te szereteteddel, gyöngédségeddel, jóságoddal?

Csak menj egész bátran, mert ha sokáig feltartasz még, későn kezdek a főzéshez, s kemény lesz a beafsteak, pedig akárhogy dicsekszik apus a fogaival, ötven esztend s fogak már azok.

hogyan mi y sorrendben akarták a szenátust, az igazságügyi palotát, a minisztertanács épületét, a hadügyminiszterium palotáját és a bank épületét légből röpiteni. A királyi palotát e hó 10-én virágvasárnap, a nagy mise alatt akarták szétrombolni. A letartóztatott anarkisták a kihallgatásnál vallomást tettek. A fővárosban nagy az izgatottság. A lakosság föl van háborodva és a bűnösök példás megbüntetését kívánja.

Az új Pasics-kabinet. A szerb kormány sok vesződés után végre szerencsésen rekonstruáltatott. Pasics hosszas keresés után megtalálta az alkalmas embereket csonka miniszteriumá ak kiegészítésére. Ez alkalommal azonban Gyaja ur is kivált a kormányból, a ki, tartanak bármit politikájáról, európai fej és a legtehetségesebb a radikális politikusok közt, sorsában osztozik Gersics eddigi igazságügyminiszter és Gyurgyovics eddigi külügyminiszter, aki ideiglenesen az igazságügyi tárczát vezette, Párisba megy követnek. A parlamenti vereséget nyert Proporcsetovics volt hadügyminiszter szenvedett, az ő távozását is szükségessé tette és Gyurics ezredes hivatott helyére, a ki radikális, állítólag bizonyos liberális hajlamokkal bír, egyébként érdekes államférfi, kinek politikai fejlődésére még visszatérni szándékozunk. Egyelőre konstatáljuk, hogy a rekonstruált kabinetben csak a Pasics-firma maradt a régi.

Debreczen vidéki járásbiróság.

Ápril 6.

A debreczeni ügyvédi kamara — mint már említettük — mozgalmat indított meg, hogy a közel vidéki községek számára külön járásbiróság szerveztessék Debreczen székhellyel. E szervezést nyomós igazságügyi érvek és a közönség érdeke követelik. Az ügyvédi kamara alaposan megokolt felterjesztést intéz ezen ügyben az igazságügyi miniszterhez. Az ide vonatkozó felterjesztés a kamara évi jelentésében foglaltatik s a következőleg szól:

„A Nagyméltóságodhoz felterjesztetni szokott statisztikai adatokból s egyéb körülményekből bizonyosan meggyőződést szerzett már Nagyméltóságod arról, hogy az egyes járásbirósági területek beosztása a helyi közlekedési és egyéb viszonyoknak sok helyt nemcsak meg nem felel, hanem azokkal a szó teljes értelmében a legnagyobb ellenkezésben áll s hogy egyik járásbiróság túl van terhelve, míg a másiknál

— világosan szólva — a legnagyobb kényelem mellett is alig van do'og. Egyik-másik járásbiróságnak fenntartása nemcsak kellelőleg meg nem indokolható, hanem annak feloszlatása s területének más járásbirósághoz csatolása feltétlenül kívánatos lenne. Az ilyen járásbiróságok közé sorozzuk mi a derecskei járásbiróságot.

Tudvalevő dolog, hogy Derecskének és a körülte fekvő azon községeknek, melyek szintén a derecskei kir. járásbirósághoz vannak utalva, — piacját és központját Debreczen szab. kir. város képezi s nagyon is helyes, hogy ezen községeknek telekkönyvei is a debreczeni kir. törvényszéknél kezeljék.

Derecskét Debreczennel állami kövezett ut köti össze, a Derecskéhez igazságszolgáltatási tekintetben tartozó községek pedig egyforma távban fekszenek Derecskéhez és Debreczenhez s e mellett Debreczen annyiban nagyobb előnyvel bír az említett községekre nézve, mert ezek is kizárólag Debreczen keresik fel szükségleteik beszerzése végett. Továbbá a járásbiróságoknál mindinkább fogantatni venni czélzott szóbeli tárgyalás mellett, a debreczeni kir. járásbiróság személyzete kevésnek bizonyult arra, hogy a debreczeni kir. járásbirósághoz tartozó községek számára is végezze az igazságszolgáltatási teendőket. Még nagyobb személyzet szaporítást pedig magunk sem óhajtanánk, mert ez a vezetésnek előnyére nem válnék.

Szükségesnek tartanak tehát a Debreczen sz. kir. város körül fekvő s ez idő szerint a derecskei kir. járásbirósághoz tartozó községek számára, Debreczen székhellyel egy debreczen-vidéki kir. járásbiróságot létesíteni oly módon, hogy a derecskei kir. járásbiróság területe is ide csatoltnék. Ez által egyfelől a debreczeni kir. járásbirósághoz utalt ügyek egy része attól elvonatnék s itt az ügymenet a városi forgalomnak megfelelőleg még inkább meggyorsítatnék, másfelől ezen vidék községei Debreczenben egy oly járásbiróságot nyerének, melyet érdekeiknek megfelelőbb módon kereshetnének fel, mint a derecskei kir. járásbiróságot. Ugyanazért tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy az előadott módon Debreczenben egy debreczen-vidéki kir. járásbiróság felállítását végett intézkedni méltóztassék.

Irodalom.

A magyar szépirodalom története. A legrégebbi időkől Kiszfaludy Károlyig. Irta dr. Kardos Albert.

A debreczeni főreáliskola tanárának dr. Kardos Albertnek megjelent irodalomtörténeti

munkájáról a „Magyar Hírnap“ tegnapi számában az elismerés hangján ír Scriptor. Az ismertető cikkéből átvesz-zük a következőket:

Kardos műve egy komoly erudíció alapján, részrehajlatlan kritikával irt vonzó olvasmány, melynek különösen a fiatalságra lehet jó-tékony hatása, ha — a mint reméljük — szélesebb körökben is elterjed és sokan olvassák.

Kardos Albertet nem hajtja az az ambíció, hogy minden áron ujját, meglepőt mondjon és separatum votumával gyűjtsön bámezsködő publikumot maga köré. Irodalmunk kimagasló alakjai felől nincs a megszokottól és általánosan eltogadottól eltérő vélekedése; rokon vagy ellenszenv nem vezérli őt ítéletének kimondásában. Reprodukálja az idők folyamában szentesítést nyert kritikákat, de azt sohasem téveszti szem elől, hogy a nagy közönség számára ír, mely nemcsak józan ítéletet, hanem a tárgyában könnyen megemészthető, az érdeklődést lekötő előadást követel.

Kardos határozott hangon, férfias szókimondással nyilatkozik irodalomtörténetünk egyes korszakairól, épp úgy, mint azokról az alakokról, melyek ezeknek a korszakoknak különös szint és jelleget kölcsönöznek. S mert az egyes irodalmi áramlatok ismertetés-kor a politikai állapotokat és társadalmi viszonyokat sem hagyja figyelmen kívül: munkája sok tekintetben egész művelődésünk fejlődésének érdekes képét nyújtja. A ki Kardos Albert előttünk fekvő kötetét végig olvassa: a magyar szellem tevékenységéről a legrégebbi időkől kezdve Kiszfaludy Károly feltűnéséig nyer, ha nem is részletes, de mindene etre eléggé kimerítő tájékoztatást.

Az egyes korszakok megítélését nagyban megkönnyíti az a körülmény is, hogy fölösleges ballasztal soha sem terheli meg, az olvasók memóriáját. Nagyobb jelentőség nélküli írói neveket, régóta feledésbe ment irodalmi műveket nem sorol elő, hanem minden korszakból azokat az írókat csoportosítja, a kik annak a korszaknak sajátos arculatát sajátos jelleget adnak. De ezeket aztán bővebben méltányolja, nem egyszer mutatóvonalakat nyújtja műveikből s a felőlük irt magvasabb tanulmányokból.

Különösen a nyelvújítás korának költészetét ismerteti nagy előszeretettel, itt-ott esszyszerű tartalmassággal és föllendüléssel. A kötet utolsó négy fejezete, melyben Kiszfaludy Sándor, Csokonai, Berzsenyi és Kölcsey méltatását találjuk, épp oly vonzó, mint tájékoztató olvasmány azok számára, kik az említett költők önálló monográfiáit nem ismerik, s ezek e olvasására kellő idővel nem rendelkeznek.

Nyugodtan, mosolyogva — beszélt Melanie. Az öreg ur teljesen megnyugodva távozott. De az egész uton mindig morgott magában s vasvégű botjával haragosan szurkálta az aszfaltot.

— Mégis komisz ember, mégis komisz ember.

Meg is járta az a szegény diágyerek a kit kihivott felelni.

Hát maga azt sem tudja, hogy mikép számítják ki a derékszőgü háromszög területét? Hát maga már itt kezdti a svindliáriát, hogy majd az életben folytassa. Persze, lusta gondolkodni, tanulni, arra vár, hogy magától a fejébe menjen. Mindennek csak a könnyebb végét keresik ezek a fiatal urak . . .

Melanie pedig azalatt odahaza a konyhában serényen végezte mindennapi dolgát. Jól esett neki a munka, az elfoglaltság, hogy neukellett magára maradnia kintzó gondolataival.

Epen javában élesztette a tüzet, s kipirult arcczal guggolt a tűz előtt, mikor belépett az ő rendes délelőtti vendége: Pataky Józsi a kis sánta doktor.

— Erdekes esetünk volt Melanie kisasszony. Egy gerinczserv operáció, a műtét kitünően sikerült, tudja, a gerinczszlop tizedik csigolyájától balra.

— De kedves doktor, ezerszer mond'am már, hogy ezek az operációk egyáltalában nem érdekelnek.

— Hát édes istenem, mi érdeklí? Ha arról beszélek, hogy én mennyire szeretem magát s hogy ezért az ostoba érzelmért milyen

boldogtalan leszek teljes éteemben, ha arról beszélek, hogy szeretném magamat inkább tőbelőni mint gy indulni neki az életnek, egy reménységű, egy biztató szó nélkül tudva azt hogy maga, édes Melanie kisasszony engem nem szeret, de nem is szerethet, ha ezekről beszélek még jobban untatom.

Hosszu, fekete szakállát idegesen simogatta a kis doktor s jóságos tekintetű apró, fekete szemével hosszasan nézte a szép leányt, a ki odaállt a konyha ajtaja elé s szótlanul nézett ki.

A gondolatok egymást kergették agyában Legböhöbbsnek tetszett a legelső, a mely akkor jutott az eszébe, mikor Pataky belépett.

Ha ugy boszúból férjhez menne a kis doktorhoz!

Oh, milyen édes lenne bemutatni annak a nyomorultnak: a vőlegényem!

A mint jobban gondolkodik a dolog felett, nem is tetszik az olyan nagyon nevetségesnek. Derék, becsületes ember — s a mint most jobban megnézi, úgy veszi észre, hogy még szép is. A kis fekete bajusz alatt a vérpiros ajkak, a selymes, sötét szakáll, a tiszta fényű szemek — egész jó benyomást tesznek az emberre.

Hogy ő szereti-e? Hát Verpeléti a menyasszonyát?

Becsületes leke fellázad a gondolatra, hogy boszúból tönkretegyene ennek az öt rajongva szerető férfinak az életét. Nem, nem, ez csúf dolog lenne. De hátha meg tudná szeretni.

később. Eszébe jut, a mit egyszer Verpeléti beszélt neki, hogy minden szerelembe belehecczelheti az ember magát, csak foglalkozzék sokat ennek a szerelemnek a gondolatával. Hátha meg tudná szeretni a kis Patakyt.

— Haragszik reám Melanie kisasszony? Olyan szépen, dallamosan csendül meg a fiatal férfi hangja,

A leány a férfi válara teszi a kezét, s lassu, csendes hangon mondja:

— Magamra haragszom, magamat gyűlölöm. Önre nincs okom haragudni. Becsületes, jó ember.

Az orvos mosolyogva szól:

— Az a bajom épen, hogy csak ennyi és nem több, Jó ember, punctum. Egy önre nézve közönyös jó ember.

— Hátha a punctum után új mondat jön. Hátha meg is tudnám önt szeretni?

— Akkor én ennék a világ legboldogabb embere — feleli lázas felhevülésben az ifjú férfi, s mig te izgatott képzelete eléje varázsolja jövőndő boldogsága képét, reszkető ajakkal csókolja a leány puha fehér kezét.

Az pedig engedi. Komor sötét gondolat szállja meg a lelkét. Mi lesz ebből?

Eh, bármi lesz. Jöjjön, aminek jönni kell. Dacoz elszántsággal üti fel a fejét.

— Boszut állók! És ezután elveszhet tőlem az egész világ.

(Folyt. köv.)

Kardos, mint halljuk, hasonló modorban legújabbkori költészetünk történetét is meg akarja írni. Mostani kísérlete után, bizalommal nézünk a vállalkozás elé s óhajtjuk, hogy az újabb kötet ne késsék sokáig.

Magunk részéről pedig ajánljuk e derekas munkát nemcsak az irodalomtörténettel hivatásszerűleg foglalkozóknak de minden irodalombarát figyelmébe.

Napi hírek

— Az iparos kör választmánya ma este tartja első ülését az újra alakulás után. Értesülésünk szerint a választmány egyik új tagja a kör sikeres működésére nézve nagy fontosságú indítványt fog ezuttal előterjeszteni. — Azt nevezetesen hogy a különböző iparágak szerint szakosztályok szerveztessenek, a melyek az illető iparágak érdekében felmerült eszméket megvitathatják, a szükséges törekvéseknek irányt adhatnak. Az indítványozó mindenekelőtt a fa- és fémipar ágakra nézve tartja megalakítandónak a szakosztályokat; tekintettel azon körülményre, hogy az ipar- és kereskedelmi kamara is a kereskedelemügyi minisztertől Debreczenben egy fa- és fémipar-tanmühely felállítását kéri meze.

— Debreczen és a katonai bérosztályok. Most, hogy a pénzügyi bizottság az állami tisztviselők illetményének szabályozását tárgyalja, melyben maga Debreczen városa is igen erősen érdekelve van, helyénlevőnek tartjuk kissé körülalazni, hogy Debreczen a katonai lakbérosztályban minő pozíciót foglal el? Azt már tudjuk, hogy Debreczen ennél az osztályozásnál is, amely pedig 1895. december 31-ig érvényes, meglehetősen hátra van szorítva kisebb kiterjedésű, kevesebb lakosságu s olyan városok által, melyekben ha nem is olcsóbb a lakás s könnyebb a megélhetés, de nem is drágább. Debreczen a IV-ik osztályban van Fiume, Győr, Kecskemé: M. Vásárhely, Miskolcz N. Várad és Székesszérvár városokkal együtt. Az alföld s a vidék sok városa előtte van Debreczennek. Így az I. osztályban Kassa a III-ban Kolozsvár, Pécs, Pozsony, Sopron, Szabadka, Szeged, Temesvár, Ujvidék. Alljon itt végezetül egy rövid összehasonlító táblázat az évi lakbértérítésre nézve. Minden rangosztályt nem vehetünk sorra helyszüke miatt s így csak a IX-ik rangosztályt vesszük át, mely katonáknál a századosi rang. Egy százados Bécsben kap 776 frt évi lakbértérítést, Budapesten 672 frtot. (E két város osztályon kívül van feltéve.) I. osztály (Kassa) 612 frt, II. osztály 544 frt, III. oszt., (Szeged, Temesvár stb.) 496 frt. IV. osztály, (Debreczen, Nagyvárad stb.) 444 frt, V. oszt. (Arad stb.) 388 frt, VI. osztály, (B-Csaba, B-Gyula, Czegléd, N-Kikinda stb.) 332 frt, VII. osztály, (Déva, Fehértemplom stb.) 276 frt, VIII. osztály, (Borosjenő stb.) 220 frt. IX. osztály 164 frt, X. osztály 104 frt. Ehez jön még az évi butorbér, mely a századosnál minden állkmáson 60 frt.

— Pályázat ösztöndíjra. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által az ipari szakoktatás reformjával kapcsolatban újabb ipartanmühelyek felállítására vétegett tervbe, melyek, — valamint a már fennálló ipartanmühelyek részére kellő képzettséggel bíró szaktan-erők szükségeseek. E czé ből oly ipari szakiskolai (tanmühely) szaktanítók, illetve tanárok részére, kik vagy már működnek valamely agyag-, fa, vagy fémipari szakiskolánál (ide értve a háziipari tanmühelyeket is) vagy jövőben létesítendő ily intézetnél alkalmaztatni óhajtának s kik alkalmasak arra, hogy akár az ipari szakrajz akár szaktárgyuk gyakorlati tanulmányozására külföldre kiküldessenek, néhány háromszáz, esetleg hatszáz forintos állami ösztöndíj adományoztatik: s a kiküldendő egyének részére, amennyiben szükséges leendő, a budapesti állami közép iskolán rövid tartamu előérsítő tanfolyamok is fognak rendeztetni. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtják hogy erkölcsi, tanulmányi, esetleg szolgálati bizonyítványokká támogatott kérvényüket, melyben életkoruk s a hely is, hová

küldetni óhajtának, feltüntetve legyen, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnökségéhez egkésőbb f. évi május 1-ig nyujsák be. Debreczen 1892. márczius 30. A kereskedelmi és iparkamara nevében.

— A színház karszemélyzete javára szánta az igazgató a f. hó 11-iki hétfői előadás tiszta jövedelmét. A színészet eme szegény névtelen hősei megérdemlik, hogy ezt a jövedelmet a közönség igyekezzék lehetőleg gyarapítani.

— Czegléd utca rendezése és befásítása tárgyában az 1892-ik Ápril hó 10 napján délelőtt 10 órakor az érdekeltek ülést tartanak a városháza kis tanácstermében.

— Kinevezés. Puky Gyula a debreczeni kir. tábla elnöke Sebők Zoltán végzett joghallgató debreczeni lakost a kir. tábla kerületébe segélydíjas joggyakornoknak kinevezte s szolgálattételre a helyi törvényszékhez osztotta be.

— Hittanhallgatók majálisa. A majálisok első fecskeje megjelent. Pedig még soká lesz lombos az erdő és soká fog nyilni lombok alján az ibolya. — A főiskola theologiai ifjúsága az első, mely elhatározta, hogy májusban — később kitűzendő napon — táncmulatságot rendez a nagyerdőn önszegélyző együletének pénztára javára. A leányok érdeklődését ezennel felhívjuk tehát a theologusok majálisára. Ha talán nem tudnák, hogy ezek a diákok az imádkozáson kívül egyebhez is értenek, ám kérdezzék meg a mamákat, akik bizonyára jól emlékeznek még vissza a régi diák majálisok rendezőire. Ezek bárendezői ügyessége örökségül szállott a mostani diák nemzedékre.

— Puky Gyula kir. táblai elnök pár napra távozott székhelyéről, egy-két napig Budapesten lesz, hol az igazságügyminiszternél hivatalos előterjesztéseket fog tenni. Onnan 10—14 napra felső Olaszországba utazik.

— Zádor Gyula halála előzményeiről a „Nagyvárad“ a következőket írja: Zádor Gyula vasárnap reggel indult vissza Váradra Budapestről. Szolnokon sonkát és vaját reggelizet. A vaj avas volt. Alighogy felült a koupéba, heves fájalmakat érzett gyomrában, melyek utközben folyton kinozták. De senki sem segíthetett rajta. Egyedül ült egy I. oszt. kocsiában, csak M. Keresztésnél szállottak be hozzá Platty Miklós és Ertsey Dezső, akik tehetetlenül nézték a Zádor iszonyu kínjait. Váradon Hoványi Ferenczet hívták hozzá, aki merfium befecskendezéssel enyhítette fájalmát. Hasztalan, reggei öt órakor kimúlt. A boncolás kiderítette, hogy a halált gyomorrák következtében támadt fekély okozta, amelyen át be ső e vérzés történt. Ho ttestét Budapestre szállítják. A temetés ma d. e. megy végbe a ref. egyház szertartásai szerint.

— Mozgalom a reverszálisok ellen. A „Nagyvárad“-nak Budapestről azt sürgönyzik, hogy a beavatott körökben elterjedt hír szerint, a reformátusok körében nagy mozgalom indult meg. — Számos adat jutott ugyanis tudomásukra, hogy a katolikus lelkészek közül néhányan kijátszva az 1868-ik törvényt, mely szerint a vegyes házasságból származott fiu az atya, a leány pedig az anya vallására keresztelendő, reverszálást vesznek a szülöktől, hogy mindkettőt a katolikus vallásra keresztelik. A reformátusok már nagy értekezletet is tartottak Tiszta Lajos gróf és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter vezetése alatt. Hír szerint a király elutazása is ezért halasztatott el, mert az ő e nöklete alatt mimisztertanács volt, melyen jelen volt Vaszary hercegprímás, Kálnoky külügyminiszter is. Az ügyből Kálnoky utján fog állítólag a pápa értesitetni.

— Követésre méltó példa. B-Ujvárosról mai postával 9 frtot kaptunk a felvidéki inségesek javára, melyet ugyancsak ma a polgármesteri hivatalhoz áttettünk. Összegyűjtötte pedig ezt a 9 frtot az ujkerti gazdaság cselédsége, kik előtt egy derék gazdasági őrök az ápril elsei negyedévi fizetés alkalmával az inségesek nyomorát ecsetelve, a jó lelkű derék szegény emberek azonnal gyűjtést rendeztek s filléreiket összerakták nyomorban sinlódó embertársaik számára. Adakoztak a következők: Timesák

András kerékgyártó 20 krt, Timesák Andrásné 20 krt, Bencsik János fűtő 1 frt, Várték József kulcsár 30 krt, Harangi Gáspár béres gazda 30 krt, Kiss András kertgazda 50 krt, Tóth György kerülő 40 krt, Szabó Miklós juhász 20 krt, Ujhelyi Ferencz juhász 20 krt, Szabó János kondás 25 krt, Burján István kondás 25 krt, Posta Péter kondás 25 krt, Posta István 25 krt, Tokai András hintós kocsis 40 krt, Bojtor Péter kocsis 20 krt, Szücs Péter kocsis 10 krt, Nagy Sándor kocsis 10 krt, Karacs Gábor kocsis 10 krt, Ifj Karacs Gábor csikós 10 krt, Lukács József béres 10 krt, Macska Ferencz béres, Bangó Lajos béres, Szanka Imre béres, Némethi Sándor béres Fige János béres, Nagy Mátyás béres 20—20 krt, Cs. Nagy Dániel béres, Fige Sándor béres, Nagy Mihály béres 10—10 krt, Pinczés Ferencz béres 20 krt, Juhász István béres 20 krt, Ugrai György kis béres 5 krt, Bereczki Sándor kis béres, Szabó Ferencz kis béres, Kiss Ferencz kis béres Tóth Zoltán kis béres, Kiss András kis béres 10—10 krt, Kovács János kis béres 5 krt, Kiss Mária 50 krt, Nagy Zsuzsánna 20 krt, Molnár Rozália 20 krt, Karacs Eszter 10 krt, Ugrai Mari 10 krt. — Összesen 9 frt.

— A nagy hadgyakorlatok. Az idei hadgyakorlatok programját már végleg megállapították. Nagyobb gyakorlatokat a 10. és 11. hadtest tart. (Przemysl és Lemberg). Hadtestgyakorlatok a 4. és 13. hadtestnél lesznek (Budapest és Zágráb). A 9. (Józsefváros) 1. (Krakó), 6. (Kassa) és 7. (Temesvár) hadtestek két napi záró gyakorlatokat tartanak. A 2. 3. 5. 8. 12. és 14. hadtesteknél (Bécs, Grác, Pozsony, Prága, Nagy-Szeben és Insbruck) gyalogsági hadosztály-gyakorlatok lesznek. A százejevői 15. hadtest záró- és gyalogsági hadosztály gyakorlatokat tart Przemysl-nél augusztus hónap első felében hat napig tartó várgyakorlatok lesznek. Az 1. és 5. hidászszőlőalj Pozsonynál hídverési gyakorlatokat fog tartani. A 4., 9., 10., 11. és 13. hadtest tartalékosait 20, a többiekét 16 napra hívják be. Szeptember 20-án a nagygyakorlatok mindenütt be lesznek fejezve. E szerint a 39-dik debreczeni gyalogezred legénysége és tartalékosai szeptember 2-dike előtt két napig tartó zármanővert tartanak, az ezred minden századához 36—36 tartalékos katonát hívnak be 16 napra.

— Elvesztett kesztyű. A színházban tegnap este (alkalmasint holmi bájos lény) ott feledett egy pár kesztyűt. Igazolt tulajdonosa még ha nem bájos is, átveheti a III-ik kerleti rend r kapitányságnál.

— Installatio. A „Bika“ szálló egyik termében tegnap este mintegy 20 tagból álló társaság gyűlt össze a hol is Csapó István bejelentési hivatali főnök és dr. Tóth Mihály rendőr fogalmazó ünnepelték kineveztetésüket. Ott voltak Boczkó rendőrfőkapitány, Körner, Bész'er Zöld tanácsnokok, Beér, Hajdu rendőrfőkapitányok, Király Gyula, Vecsey Imre jegyzők a jó kedélyű dr. Magos György dr. Bakos ügydek és a kis bikaasztal-társaság több tagja. A pecsenye után Boczkó rendőr főkapitány sikerült beszédben emlékezett meg a két ünnepeltről örömmel telik el keblem — ugymond — és b szke vagyok arra, hogy azok, kik szárynaim alatt nőttek fel, és a kiket én neveltem, most már mindegyik önálló hasznos tagja a rendészetnek, a legjobb erőben és egészségben élteti őket. Falat rengető „Eljen“ tört ki, és Rác Károly kitűnő bandája tust húzott. Az etkek jóiűek voltak, a szolgálat figyelmes, és ezért Fehér Dolit dicséret i leti. A társaság — Rác Károly gyönyörű zenéjét élvezve — csak a késő éji órákban oszlott szét azon kívánsággal vajha mielőbb lenne ismét egy ilyen kis installatio. Egyben meg említjük, hogy Csapó István az iparhatóság részéről egy emlék tárgyat is kapott. K. J.

— A szinügyi bizottság ülése. A szinügyi bizottság tegnap d. u. Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt népes gyűlést tartott. A szinigazgató kért, hogy virágvasárnapot követő héten ne tarthasson rendes előadásokat, hanem esetleg körműtyolképeket mutathasson be a ballet közreműködésével kedden szerdán, csütörtökön bérlet szünetben. Pénteken szombaton nem lesz előadás. A szinügyi bizott-

ság megengedte, hogy Blaha Lujzát, Jászai Marit és P. Márkus Emiliát 50% helyáremeléssel vendégsserepeltesse, úgy azonban, hogy a bérlek 1-1 előadást rendes helyárak mellett élvezhessenek; a többi fellépések bérletszűnetben történnek. Tolnayné Demjén Róza, a ki ma kezdő vendégszereplését, pénteken, amely napon a szerződés szerint félúru népelőadások tarthatók, rendes helyárak mellett lép fel. Végül a bizottság már harmadszor és utoljára felszólította Leszkay színigazgatót, hogy a színház társulat névsorát 48 óra alatt bemutassa.

— **Nyári szinkör.** A színházi bizottság tegnapi ülésén szóba került a nyári szinkör ügye és hosszasan folyt felette a discursus. A bizottság azt a kérdést, a Nagyerdőn-é vagy bent a városban építtessék a szinkör, másodrangu kérdésnek tekintti amellet a kérdés mellett, hogy a város építtessék fel, vagy pedig vállalkozónak engedje át az építést. — Elvi jelentőségű kérdésnek véleményezik ezt s úgy vannak meggyőződve a bizottság tagjai, hogy retrográd irányban haladna a város, ha lemondana arról, hogy nyáron is saját színpadján adjon szállást Tháianak és e helyett kiszolgáltatná a nyári színezetet magán vállalkozás nyereség-vágyának. Szóval a bizottság ellene van annak, akár Szikszay Gyula, akár más vállalkozó építtesse fel a nyári szinkört.

— **Árlejtés a közbauhid építésére.** A város kiküldött bizottsága Bészler Lajos tanácsnok elnöke alatt ma d. e. tartotta meg a közbauhid építésére hirdetett árlejtést, mely iránt egy helybeli mint vidéki vállalkozók élénk érdeklődést tanúsítottak. Részint az összes részint a részletes munkákra 31 ajánlat adatott be, valamennyi árlejtéssel. Örvendetes, hogy a debreczeniek olyan árendésekkel pályáztak, hogy ebből igen va ószinűnek látszik, miszerint az összes munkátot talán kivéve az ácsmunkát a tanács helybeliekre bizza. A pályázati föltétel szerint a lakó és vágóépületeknek még az idén készen a közhasználatnak átadhatóknak kell lenni. Ajánlatot tettek a következők, I. az összes munkákra (180624 f. 63.) Gregersen és fia 2% árendéssel; 1893 május 1-jére való határ dóvel 2 1/2% árend. aug. 1-re való határ dóvel 8% árend. Varga Ferencz Tóth István Szikszay Lajos Berger Jenő 8.1% árend. ha saját téglájukat használhatják 9.3% árend. II. Kőműves munkákra (96635 frt 84 kr.) Varga Ferencz és társai 6.5% árend; saját téglájukkal 8.6% árend. Tóth Kálmán és ifju Barczay Miklós 1.5% árend. Rössler Richárd 3.5% árend. saját téglájával 4.5% árend. Ursits Lipót és fia (Arad) 7.5% árend. III. föld kőműves, ács, vasmű, cementbeton kályha munkákra Varga Ferencz és társai 8.2% árend. IV. ácsmunkákra (24054 frt 33 kr.) Horváth József (Budapest) 7.5% árend.

V. Vasgerenda szállításra (17665 frt. 42 kr.) Schlick gyár 18% R. P. H. Wagner (Bécs) 17 3/4%, Tóth Gyula cég 18.5% árend. Sestina Lajos részletes ajánlat szerint VI. fal köté vas szállításra (1135 frt. 04 kr.) Jóna Dániel és társai részletes ajánlat szerint; 100 kiló 15 frt. 40. Piros Béla 100 kilonként 14 frt. Németh Gyula 18% árend. VII. bádogos munkákra (7313 frt 30 kr.) Schlick gyár 16% Preiser Salamon 10.25% árendéssel. VIII. cement-beton munkákra (11924 frt. 99 kr.) De Pol Lajos (Budapest) 10% ugyanaz csatorna munkákra 10% árend. IX. Asztalos munkákra (3100 frt. 82 kr.) Harsányi István 14% árend. X. Lakatos munkákra (5666 frt.) P i r o s B é l a 13.8%, Némethy Gyula 10.6% Szirch Antal 13.5% árend. XI. Mázoló munkákra (2103 frt. 66 kr.) Reich és társai (bánatpénz nincs) 22%, Fürth és Horvát 25.6%, Thiesen H. 15% árend. Venyige Adolf 1472 frt. 50 krért. XII. üveges munkákra (466.64 frt.) Pájer József 14.5% árend. Lám Sándor 396 frtért. XIII. Kályhák szállítására (1622 frt) Tóth Gyula cég 42%, Kovács Gyula 16.2% árend. XIV. Vizvezetékre (7901 frt. 43 kr. Walsér Ferencz 10% árend. esetleg 7000 frt. általán összegért, Knuth Károly 17.62% árend. esetleg 6500 frt. általán

összegért, Szabados és Virág 20% árend. Henkel Sámuel 5% árend. Fried Zsigmond bádogos munkára 4%, vízvezetékre 13% árend. két munkára 13831 frt. általán összegért. Bauer és társai vízvezetékre 7.5% árend. Az ajánlatok felett a tanács fog határozni.

A főreáliskola építése. Az állami főreáliskola tervei és költségvetése készítésével megbízott Meixner Károly budapesti műépítész értesítette Simonffy Imre kir. tan. polgármester urat, hogy a tervek és költségvetés készen vannak azokat a pedagógiai szempontból való jóváhagyás végett már be is mutatta Klamarik miniszteri tanácsosnak. Folyó hó 18-dikára pedig — reményli — a városnak is megküldheti azokat, úgy hogy májusban városi közgyűlés elé kerülhetnek a főreáliskola tervei s júniusban ki lehet hirdetni az építési árlejtést. A költségek nem haladják túl a város által az építésre megszavazott 130000 frtot.

— **Válás után.** Egy pezsgő szellemű francia írónak, Biss-on-nak van egy pompás, szípkázó vigjátéka: „Válás után” címmel. Ebben a vigjátékban tulajdonképpen az van megírva, mikép válik el Duval ur, egy amateur zenekompozitor, mikép szabadul meg az ő élete párjától s mikép kap a vigjáték végén egy anyós helyett két anyóst. Ennek a vigjátéknak mintájára szabadult meg az ő élete párjától egy Kohn Ábris nevű föltöttebb göndör fürtözetű kereskedő az ő drága feleségétől, aki a speczeráj-üzlet minden jövedelmét elköltötte részint toalettre, részint pedig az anyós és a nagyanyós szükségleteinek kielégítésére. A két anyós kiló számra hozatta a Kugler-bombont és különösen akkor fogyasztotta a spárgát nagy mértékben, friss vajjal, amikor a spárga is, meg a vaj is a legdrágább vala. — Kohn Abris mindenképpen szabadulni óhajtott élete párja és anyósaitól. De nem volt képes. Végre ügyes gondolata támadt. Titokban eladatta a botját s vasárnap éjjel az ablakon keresztül megszökött. A kisebbik anyósa azonban észrevette a dolgot s utána iramodott. Kohn ur rémülten vette észre, hogy nem menekülhet. Hirtelen megfordult, odafutott anyósához, megragadta és rendőrt kiabált. Egy biztosítási ur sietett oda. Ennek aztán Kohn elpanaszolta, hogy ez az asszony ellopta tőle sárgabőr aprópénztárcáját. Van benne 2 frt 40 kr. El van rejtve nála. Sziveskedjék megfogni, míg ő rendőrt szalad. A biztosítási ur pártfogásba vette az anyóst. Ezalatt pedig Kohn Abris ur fölgrott egy fiakerre és e kocsizott. A biztosítási ur tartotta az anyóst és várt 5, 10, 15 perczig. Végül is az asszony sivalkodni kezdett. A biztosítási ur megsokalván a várakozást, elmene-kült. Vasárnaptól kezdve két anyós és egy feleség minden zeget-zugot kikutattak a városban de Kohn ur nem található sehoh.

— **Az ártézi kutunk mellett disztelenkedő árokból kiszivattyúzták a piszkos vizet; de azért ép olyan undorító látvány ez a gödör most is. Talán téglamedenszét kellene rakatni a vállalkozóval. Ki tudja meddig lesz még szükség ott víztartó medenczére? Hiszen most is a beletört furó kiválásával bajlódnak a deszkabódében. A multkor a nagyvárad „Szabadság” körülbelől ezeket írta a mi ártézi kutunkról: Mit csodáljunk inkább, azt a tüselmet-é, melylyel a debreczeniek ezt a kutat már 1000 méternyre leüratták vagy azt az ádozat-készséget, melylyel eredménytelenül közel százezer pengót beletemettek?**

— **Irodalmi tolvaj.** Szabó Mihály, a ki hetes volt egy könyvkereskedésben „irodalmi kreislereit” akart nyitni. Ezt úgy vélte legjobban elérhetni, ha a gazdájától ellop egy csomó papírost és biztos helyre teszi. Úgy is tett. A gazdája azonban rajta csípte és a rendőrségre vitte. Ezt alkalommal meg a kebeléről is leszedtek egy csomó füzetet. De legérdekesebb az elkonskált dolgok között egy jegyzék és egy folyamodvány. A jegyzékbe minden,

a mit a gazdájától lopott, pontosan be van vezetve, a folyamodványban pedig azt akarta kérdezni a városi tanácstól, hogy engedje meg neki a lopott tárgyakat házról házra járás mellett elárusítani.

— **A szíve fáj.** A leggyöngédebb érzelmek félig tapasztalatlan világából való az a barnafürtös kisa-szony, a ki avval a furcsa kijelentéssel nyitott egy ismert szép arcú orvos rendelő szobájába, hogy nagy beteg s valami különöstől fél.

— Mi fáj?

— A szívem.

Az orvos, a ki az emberi, de főképpen a leány lélek megfigyelője és buvára, érd-klóddal nézte az álmodozó leány arcát.

Ob, persze; a tizenhétéves gyermekszív fáj; — megtájdul legtöbnyire — semmitől.

Az orvos leül s egy pillanat alatt megírja a receptet.

„Czirok seprű, poroló, főzőkanál. Két hónapig ne olvasson regényt s ne egyék savanyut s meggyógyul a szív.”

Biharmegyei hírek. A nagyvárad i gőzvasut részvénytársaságnak mult évi tiszta nyeresége 8278 frt 69 kr, melyből 3% osztalék jut részvényenkint. A 37-ik gyalogezred új ezredese Konja Sándor átvette a parancsnokságot. Az öreg Fábian örmestert saját lakásán kereste fel. — Ujmalom létesül Váradon a leégett olajgyár telkén. A régi gyárat, az alapítók már megvették a biharmegyei banktól. A 300.000 frtra rugó részvénytőke felét budapesti pénzemberek jegyik, a többire nyilvános áírást nyitnak. A berendezés összes költségei 200 000 frtra rugnak, úgy hogy még 90.000 frt forgalmi tőkének marad. Mezőtelegen pedig váraditőkepezések 40000 frt tőkél masztig gyárat alapítanak.

x **A szépség ápolása.** A ki testi szépségének ápolására némi gondot fordít, az forduljon Czerny Antal J. céghez. Bécs I. Wall-fisch-gasse 5. a kinek készítményei teljes ártalmatlanságuk mellett az eddig ismert szerek között a legjobbak. A nagy árjegyzékben mely bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik, egész sorozatát találjuk a pipere asztalra való ezikknek, melyek között leginkább kitűnnek a Tanningene hajtestő és eredeti keleti rózsatej mint nagyon kedvet szédítőszer. Egyuttal figyelmeztetjük a b olvasóinkat lapunk mai számában megjelent hirdetésére, a hol a magyar elárusítók is fel vannak emítve.

x **Szabó Kálmán** gyógyszerész ujonnan berendezett szikvizgyára vásártér 1863 sz. a létezik. Erdeklődőknek mint a legujabb és a leg-tökéletesebb rendszer szerint berendezett szikvizgyár érdemes a megtekintésre.

Vegyes hírek.

* **Egérpusztítás bacillussal.** Lassankint rájönnek a tudós orvosok, hogy jóformán minden betegségnek, a mely embert és állatot pusztít, bacillusok az okozói. A tudománynak ezt a vívmányát okkal-móddal most már arra is kezdik használni, hogy ártalmas állatokat gyilkoljanak vele. Csak nemrég volt szó arról, hogy a cserebogarakat is valami bacillus beoltásával irtják ezentul, most meg Löffler greiswaldi tanár álélo azzal a felfedezéssel, hogy az általa iphimuriumnak nevezett bacillus biztos megölje az egereknek. A jeles felfedezés annyira elragadta a görög kormányt, hogy az iphimuriummal mindjárt kísérletet is tesz. Görögországban roppant sok most az egér, a kormány ennélfogva meghívta Löffler tanárt, hogy utazzék oda s tegyen kísérletet apró fenevadjaival.

* **Az öreg Renz halála.** Renz Ernő, az Európaszerte ismeretes czirkuszigazgató Berlinben meghalt. Már ezelőtt két évvel is elterjedt halálának híre. A nyolcvan esztendőes öreg azonban nyeregbe ülve bizonyította be a közmondás igazságát, hogy a holtak híresztelt emberek rendszeren igen egészségesek. Csak nemrég mondott le végképp a lovaglásról, mert a lábá-

ban megszakadt egy in; de azért időnkint mégis megjelent a czirkusban, „elővezetve” egy-egy pompás lovat. Néhány hét előtt azonban ágyba dőlt és föl sem kelt többé.

* **Tetten ért gyermekgyilkos.** A központi személpályaudvaron tegnap este egy szegényesen öltözött nő járt fel s alá a harmad osztályú váróterem folyosóján, egy pólyás csecsemőt hordozva karján. A gyermek néha-néha sirni kezdett a minék a nő azzal vetett véget, hogy a csecsemőnek egy üvegből valami folyadékot adott be s azután az üveget eldobta. Az utasok észrevették ezt a manipulációt s később azt is, hogy a gyermek a nő karján még a várakozás alatt meghalt. Nyomban értesítették az esetről az ott álló rendőrt, a ki az asszonyt letartóztatta és a főkapitánysághoz kísérte, magával vivén a nő által eldobott üveget is, melyben még néhány csepp morfium volt. A nő kihallgatásakor bevallotta hogy ő Giegler Anna biai szüetési, 28 éves hajadon s hogy az elcsenevészett csecsemő az ő gyermeke. Azt azonban tagadta, hogy meg akarta volna ölni a gyermeket, hanem csak csillapító cseppeket adott be neki, melyeket szomszédnői tanácsára vásárolt. A lelketlen anyát átadják a kir. ügyészségnek.

* **Öngyilkosok egylete.** A krajovai román katonanevelőben egy hónap lefolyása alatt öt tanuló lett öngyilkos. Vizsgálatot indítottak az ügyben és ekkor kiderült, hogy tizenkilenc tanuló esküvel kötelezte magát az öngyilkosságra. Az erre vonatkozó okirat nem nyújt bővebb felvilágosítást, de úgy látszik, a rossz bánásmód üzte halálba a boldogtalanokat. Természetesen most az intézet vezetői mindent megtesznek, hogy a rémes szövetség életben maradt tagjait megakadályozzák az öngyilkosság elkövetésében. A hadügyminiszter újabb szigorú vizsgálatot rendelt el.

Közgazdaság.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek kilenczedik nagygyűlése, mint jeleztük, hétfőn folyt le. Gróf Dessewffy Aurél elnök megnyitó szavai és a tavalyi népgyűlés által hozott határozatok végrehajtásáról szóló jelentésnek felolvasása után a mezőgazdasági érdekképviseletre vonatkozó javaslatokat terjesztették elő. Hat javaslat feküdt a népgyűlés előtt.

Az előadói javaslat, melyet Baross Károly iudokolt, azt kívánta, mondják ki hogy a mezőgazdasági érdekképviseletnek az egész országra egyöntetűleg kiható és törvényhatósági'ag eszközölt szervezését égető szükségnek tartja; a szervezést községi, megyei és országos fokozatokkal kívánja, alapnak a létező egyleteket tartva. A földmivelésügyi miniszter megfelelő törvényjavaslat a kérésére kérendő fe, az érdekképviseletnek állami szubvencziója pedig a földadó 1%-a, körülbelül évi 350,000 frt legyen.

Szabó József az erdélyi gazdasági egyesület különvéleményét indokolta. E szerint az ország gazdasági kerületekre volna osztandó s külön kerületet alkotnának az erdélyi részek, külön képviseletekkel, t. i. a megyei egyesületek szövetségével.

Máday Izidor osztálytanácsos javaslata a megyei gazdasági egyletek érintetlen meghagyását és megyei gazdasági tanács létesítését kívánta.

Benczky Gábor a pestmegyei gazdasági egylet határozati javaslatát nyújtotta be, mely az országos szervezést az érdekközösség alapján kívánja minden gazda bevonásával, a hatóságok előtt alkalmas testületek képviselők a gazdaközösség érdekeit.

Miklós Ödön határozati javaslata. Szerint melyet tizen adtak be, a nevezés a kötelező társulás elve alapján lenne megvalósítható nem kívánva pótdadó útján való szubvencziót.

A vasmegyei gazdasági egylet javaslata, melyet Gotthard Sándor indokolt a szervezést bizottsági alakban óhajtja, úgy hogy a megyei gazdasági bizottság az első az országos bizottság a második és utolsó forum legyen. Mindezen javaslatokról érdekes vita

folyt délelőtt és délután, s végül negyvenhárom szavazatból (minden egyletnek csak egy szavazata volt), a vasmegyei gazdasági egylet javaslata 25 szavazat esett és így e javaslatot hat szótöbbséggel elfogadták. A nagygyűlés még megválasztotta a szövetség elnökévé gróf Dessewffy Aurélt, alelnökévé báró Bánffy Dezsőt, jegyzőjévé Szilassy Zoltánt s megalakította a végrehajtó bizottságot.

„Aeskulap és Hygéa.”

Kuti Zsigmondtól.

A divat hőbortja már a gyógyászatba is befészkelődött és úgy változik, akár az asszonyok kalapdivatja. A meleg kurát, meleg fürdőt; borogatást, tapaszt: szóval mindenféle „külső” és „belső” meleg terápiának hadat izent Priznicz az ő — „egyedül üdvözítő” hideg kurájával. — A ki „a la Priznicz” meg nem gyógyult, az nem is jöhetett a sikkes emberek számára. — Keletkezett egy tábor a Priznicz zászlója alatt. — Ezen tábornak azonban újabb időben hadat izent és konkurentiát csinált Kneip. Az ő rendszere extraktuma Priznicznek, a viznek vize. És Kneip hívei sem megvetendők számukra nézve, noha kurája kissé heroikus és drasztikus is: járhatja pacienseit meztláb zsákvászonos alsó fehérneműkben locskosan, vizesen hogy — a náthától és reumatizmustól megszabaduljanak. Divat, hát divat! Priznicz és Kneipnek kiknek intencziójok oda konkludál, hogy az ember testszervezetét ellentállóvá tegyék a hülések és egy csomó más nyavalyák ellen — belekontárkodott Dr. Jäger az ő gyapju históriájával. Jäger-féle has-mell-és térdvédő nélkül ma már az ember ki se mer bujni az ágyból.

És így az ember, derekasan elpuhul, de cserébe Jägerista, és ez is valami!

A Metallotherápiát és az Elektrotherápiát megelőző a Baunscheitizmus. Ezen három korifeust sarokba szorította a „Kuhne-féle dörzsölő fürdő”, a „Reglin-féle alkohol-aromatika gyógy-mód” és a gyógymódnak a legújabb szörny-születője: a „Hypnotizmus!”

Már most nyájas, laikus és nem laikus olvasom megcsik, hogy egy családban az apa Homeopathista, az anya az Aleopathia mellett tör lándzsát; az egyik fiu Priznicz, — a másik Keip híve; az egyik kisasszony már csak azért is lelkesedik Jäger mellett, mert mint a kirakatokban levő arcképe mutatja, csinos ember. míg az idősebb nővére, ki kissé ideges, az elektrotherápiá hű követője. stb. stb.

Végre hogy a káosz teljes legyen, megütik a dobót a sok „tekintélyes orvosok által egyedül e ismert” és „orvos tekintélyek által egyedül ajánlott” ezer- meg ezer mixturák és gyógypraeparatumok mellett, a melyek állítólag bizos szerek és meggyógyítják a szegény beteget, megszabadítván őt minden garasától!

Csoda-e hogy ily labirint csak zavarba ejti a sok ál- és valódi apostollal szemben a szegény szenvedőt, a ki nem tudja, hova forduljon enyhülésért és végre meghal azok segítségével — nélkül.

Újabb időben a higiena és medicina szakított a régi sablonnal és slendriánizmussal, mely kizárólag a mixturákban és herba theákban kereste az egészség pótló szerét. Az újabb orvostudomány főleg arra törekszik, hogy a természet segítségére legyen és mindinkább közeledik a természethez elismervén Hypokratesz ama bölcs mondását: „Natura est magister, et medicina est minister naturae.” Azaz: „A természet a mester és a gyógytan szolgálja a természetnek.”

Tekintetbe veszik továbbá Juvenal sokatmondó szavait, hogy „Sana mens in corpore sano.” „Egészséges lélek, egészséges testben.”

Az orvostudomány és az orvosok magaslatos hivatásuk magaslatán és annak tudatában mindinkább azon vannak, hogy mennél természetesebb uton hassanak a fogyatékos szervezetre. Okszerűvé és céltudatosá tették az ápolást, a táplálást; nagy súlyt fektetnek a szabadban való és kelő mozgásra, a jó és tiszta levegőre, a tápláló élelmiszerekre, a tiszta vízre, a czélszerű lakás és ruházatra; igénybe

veszik a gyógyhatású, természetes ásványvizeket, erősítő borokat, konyakot; folyamodnak a tornászathoz, angol és svédturnához, mészához is bizony nagyon sok esetben ily természetes uton, természetes eszközökkel gyógyítják sikeresen a szegény beteget.

— Ugyancsak a természetes gyógymód egyik hathatós eszköze az ásványfürdők és klimatikus gyógyhelyek. Hogy mint mindenütt — e téren is sok visszaélés van a humbug és reclam révén, fölösleges ecsetelnem. De tagadhatlan, hogy nagyon sok fürdő és klimatikus gyógyhely valóságos isteni áldás a szenvedő emberiségre nézve.

Hazánk eme fürdőhelyei évről-évre szaporodnak. Balneológiánk az utolsó két évtizedben vaskos kötetté nőtte ki magát. És ez csak örvendetes dolog. Mert a konkurentia legalább hozzáférhetővé teszi az ily üdülő helyet, a középosztály és a kevésbé gazdagok részére is. És a magyar fürdők tulajdonosai és bérlői végre belátják, hogy nem elég a vendéget kizsebelni, hanem azért egy kis kényelmet, nyugalmat szórakozást és élvezhető ételt is kell adni. Sok magyar fürdő valóságos uzsorát visz véghez. A reklam minden nemével csalogatják az embereket a nélkül, hogy a legcsekélyebb gondot fordítanának arra is, hogy az a fürdőhely a higiena legprimitívebb követelményének megfeleljen. A drágaságról nem is szólva, sokszor a szegény beteg az ily üdülőhelyről igazán betegten jön haza, de üres zsebbel! Tátrafüred, Mehadia, Koritnyicza, Szliács speciális gyógyhatásuk és vadregényes fekvésöknél fogva ritkítják párukat, de oly drágák, hogy bizony csak gazdag ember keresheti fel azokat. Nem ugy a külföldi fürdők, melyektől a honiak példát vehetnének.

Igy csak egyet említek — Gleichenberg — ezen világhírű stajeroszági fürdő, melyet évente sok debreczeni is látogat, minden tekintetben olcsóbb mint a legkisebb magyarországi fürdő. Mellesleg megjegyzem, hogy Gleichenberg egyik legkedveltebb és legkeresettebb fürdő orvosa és speciálistája dr. Kentz'er József, debreczeni orvos, kit szeretetreméltóságánál fogva is legmelegebben ajánlhatom az ő gége-torok és mellbetegeknek, a kik Gleichenbergbe kénytelenek menni.

Reményelhetjük azonban, hogy a mindinkább terjedő közlekedési eszközök és a verseny a hazai fürdőkben is létrehozza a kívánt és egészséges eredményt, és akkor senki sem lesz kénytelen pénzt külföldi fürdőkben elkölteni és a messze-távoly gyógyhelyeket felkeresni. Ugy legyen!

Friss

székely tömlő-turó.

Ementhali, grói, imperial, herberstörfer
parmai és rochforti

sajtok.

ANGOLNA,

Páczolt hering, kelet-tengeri hal,
töltött káposztás-hal, orosz-hal,
Sóshal (hering), sardinia.

ERMELLÉKI

asztali és bakar borok,
valamint gyorsan száradó és tartós

SZOBALAGOK,
törött és porfestékek kaphatók

VARGA LAJOS
fűszerkereskedésében, főtér.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni Margit fürdő intézet női gőzfürdő osztályában folyó év május 1-jével 3 fürdő szolgálati állás lesz betöltendő.

Pályázhat minden 20-40 éves szolid magaviseletű családos vagy magános nő, a kik a dörzsölés és tyukszemvágásban jártassággal bírnak, bővebb felvilágosítás a fürdő pénztárnál szereshető.

Valódi

ORVOSI MALAGA-SECT

a klosterneuburgi cs. és k. borpróba állomás vegyelemzése szerint

igen jó, valódi malaga, mint kiváló erősítő szer gyengélkedőknek betegeknek, lábadozóknak, gyermekeknek stb. Vérkeringés és gyomorgyengések ellen kiváló hatású 1/1 és 1/2 eredeti üvegekben.

VIÑADOR

BÉCS. HAMBURG
Spanyol bornagykereskedés törvényileg bejelentett védjegye alatt á 2.50 és 1.30 eredeti árúknak.

Továbbá legfinomabb külföldi borok eredeti üvegek és árúknak.
Debreczenben Katz Lajos és Posszert János borkereskedéseiben és Varga Lajos fűszerüzletében.

A „Viñador“ jegyre, valamint a törvényileg bejelentett védjegyre ügyelendő, mert csak akkor válaltatik valódiságáért és józá gáért teljes jótállás.

Bámulatosan hat.

CZERNY J., „TANNINGENE“

Legujabb ólomnélküli, ártalmatlan, egyedül legjobb

HAJFESTŐSZER

haj és szakál, nyomint szemöldökfestésre, melylyel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színét visszanyeri, melylyel az őszülés előtt birt; a színt szappannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. Ára 2 frt 50 kr.

CZERNY EREDETI

„keleti rózsateje“

törvényesen védve.

(Original Orientalische Rosenmilch.)

a bőnek igen finom, vakító fehérségű és oly

fiatal friss színt

kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető. Kitérő még májfolt, szeplő, bőrpattanás, nem szép arcszín és napsütés ellen, eltávolítja a bőnek tisztátalanságát, minden sárga és barna arciszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrésze, feltétlenül ártalmatlan. Ára 1 frt. Balzsamszappan hozzá 30 kr.

Csorny J. Antal, Bécs I. Wallfischgasse 5.

a cs. és kir. udvari opera közelében.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesítettek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész úrnál. Miskolcson: Dr. Hercz Mórty gyógyszerésznél. Ungvár: Hoffman Béla gyógyszerész az arany oroszlánhoz. Kassán: Wandrašek Károly és Megai Gusztáv gyógyszerész úrnál. Szegeden: Barsay Károly gyógyszerésznél. Aradon: Eliás Armin illatszerezsnél. Temesváron: Stefan J. Tarcay (Apotheke zur Marichilf Fabrik) Budapest: Török József gyógyszerész, Király-utca 12. sz. Csak akkor valódi, ha Czorny J. Antal névvel van ellátva.

Sziveskedjék a hirdetést esetleges szükségletének fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg.

A tavaszi idényre nagy választékban érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK, fekete divatkelmék, mindennemű diszek.

Zephirek, batiste, atlas-satin,

mosó-voile-ok, gyermek felöltők, ruhácskák, NAPERNYŐK.

BRASSÓI POSZTÓK, melyeket igen olcsón árusítunk el. Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

Christofle & Co. WIEN

cs. és k. udvari szállító. (Heinrichshof)

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés. Legnehezebben megezüstözött mindennemű ét és asztali eszközök, kiházasítási kellékek tábla, thea és kávé szerveczek, aufszatok (asztalékek)

ugy egyszerű, mint a legdiszesebb kivitelben. Különleges cikkek szállodák, vendéglők és kávéházaknak, ugy szintén neveldeknek, cubboknak, tisztai ét kezdőknek és hajóknak.

Az ezüst mennyisége minden darabra reá van véve, ugyszintén a teljes név

HIRSTOFLE és a fenti gyárjegye. Egvedüll pótlik valódi ezüst helyett.

12 evőkanál	—	frt.	17.—
12 villa	—	—	17.—
12 kés	—	—	17.—
12 cs. mege-villa	—	—	15.—
12 „ kés	—	—	15.—
12 kávé kanál	—	—	9.—
12 moccakanál	—	—	7.—
1 Levesmerő	—	—	5.30
1 tejmerő	—	—	3.20
1 főzelék kanál	—	—	4.—
12 villa- és kóstortó	—	—	8.25
1 tállaló villa	—	—	3.20

Arszámítások és képes árlapok ingyen.

Bécs, 1873. Erdemérem	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	Zágráb 1891. Nagy díszoklevél	M.-Palánkán 1877. aranyérem.	London, 1878. Díszoklevél
-----------------------	-------------------------------	---------------------------	-------------------------------	------------------------------	---------------------------

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szeremi portland-cement- es vízhatlan mészgyár BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő úrnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek a magyarázat kívánatra kézzel soggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Újvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Erdemérem.	Trieszt, 1883. Arany érem.
--------------------------	------------------------------	----------------------------	--------------------------	----------------------------

A vörös kereszt egylet Erzsébet kórházának cognakszállítója.

Csak akkor valódi, ha a sertetlen dugón ez a felírás van: Gróf Eszterházy Géza.

Gróf Eszterházy Géza-féle

COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemes és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánynyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a **** cognac mely mindenütt kapható.

Központi iroda BUDAPEST:
Külső-Váci ut 23.

Szakértői vélemény: a forgalomban lévő valódi francia cognakkal vetekedhetik.

Lipese 1892 nagy arany érem.

**A közgazdasági bank
részvénytársaság
elad
sorsjegyeket
részletfizetésre**

kedvező fizetési módzatok mellett.
Bővebb felvilágosítás az intézet helyiségeiben (Tisza palota, Szabó Lajos fia mellett) a hivatalos órák alatt d. e. 9-től 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig készséggel nyújtatik. (Helyi ügynökök sorsjegyek elárúsítására alkalmazást nyernek.)

Nincs többé köhögés.

Mell és tüdőbaj ellen.
Dr. med. FÁYKIS

Szepesi kárpai növénykivonata
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr. 1 csomag 20 kr. THEA Egy csomaggal 50 kr. kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredményel használtak köhögés re-
ketség, katarrhus, hökhurut, nátha (influenza), szűk-mellűség, tüdőgyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kri-tóf”-hoz címzett gyógyszerárjában Budapesten továbbá DrTörök Józsefnél, király u. 12. Debreczenben: Rotschnek Emil — Tamásy Béla Gyógyszerész uraknál.
Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek

Üzlet átalakítás miatt
MINDEN CZIKK
mélyen
leszállított áron
árusítottatik.
Kunz József és Tsa.
Debreczenben, kistemplom-bazár.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER, SINGERSRASSE 15. sz. a.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendének és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszereül ajánlottak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelenség, aranyér, bél-telenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatásúak: mint érzékenység s az abból eredő bajoknál is: így székőknél, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsökélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélküli bevehetők.

A számtalan hálairatból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22 én.

Tekintetes Úr!

Alólirott kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim között kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végzani és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knife Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legöröbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illeto 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban. már életét is megunt, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27 én.

Tekintetes Ur!

Alólirott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem t kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek a legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia 1886 okt. 8 án.

Tisztelt Ur!

Felkértem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem már 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legöröbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárjában, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 fnt 05 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldeték el.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 fnt 25 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 35 kr., 4 csomag 4 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr. és 10 csomag 9 fnt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon ábrával vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos szer minden közs-
vényes és csuzos bajok, u. m.:
gerincz-, agy-bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, 66-
fájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Evék hoszu sora óta
valamennyi hajnövesztő szer között
orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy sze-
lenczével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól. Ütés és szuras által okozott
sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes
vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva
tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és m u-
den idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1
lkücsőggel 40 krajczár. Bérmentve 65 krajczár.

Utifüledv egy általános ismert kitűnő háziszere hurut, rekedtség
göres köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 krajczár.
üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Elet-esszencia (prágai esőpek), megrottott gyomor, rossz emész-
tés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi
szer. 1 üvegesével 22 kr. 12 üveg 2 fnt.

Általános tisztító-só Bullrich A W.-től. Kitűnő háziszere a rossz
emésztés minden következményei u. m.
őfá, s szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1
csomagára 1 forint.

Angol csodabalzsam 1 üveg 50 krajczár.

Pcr a lábizzadás ellen. Ezen por megsünteti a lábizza lást
s az az által képződő kellemetlen sza-
got, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy
dobozal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bér-
mentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és
minden a rendetlen emésztésből szár-
mazó bajknál. 1 csomag 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett
összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és
a netán készletben nem lévők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. Postai
megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre be-
küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis
oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben
a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.